

2700 : 4 = 675

30
20

60. številka.

V Ljubljani, v soboto 13. marca 1920.

LIII. letto.

SLOVENSKI NAROD.

Redakcija vrati dan popoldne, izvornimi nodelje in prazniki.
Število stran: Prostor 1 m/m × 54 m/m za navadne in male oglase 80 vin.,
za uradne razglate 1:20 K, za poslano in reklame 2 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znaka za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna Tiskarna" Knaflova ulica št. 5, prilidno. — Telefon št. 90.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v tujem svetu:	
celoletno naprej plača	K 120—	celoletno	K 140—
polletno	60—	polletno	70—
3 mesečno	30—	3 mesečno	35—
1	10—		12—

Novi naročniki naj pošljajo v prvič naročino vedno po nakazaci.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarje se ne moremo odzeti.

Uradništvo "Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, L nadstropje,
 Telefon št. 94.

Dopis oproženja je podpisano in zadanes knakovane.

DRUGI ROKOPIS NE VELJA. **DRUGI**

Posemerna številka velja 60 vinarjev.
 Poština pač vseprizna.

Bengalična luč „Slovenca“.

"Slovenec" z dne 5. marca v članku pod naslovom »Doneski k Žlahit« ponovno prima na sevnu dejstvo, da upravljam pet sekvestrov. Že gospod dr. Žerjav je ugotovil, da slone »Slovenčevi« članki pod naslovom »Žlahita« na napačnih oziroma malomarnih informacijah, a glavni urednik »Slovenca« se še ni potrudil k sekvestratorski oblasti za Slovenijo, da bi upogledal sekvestratorske akte, če že ne drugih, vsaj onih tolikokrat citiranih pet aktov.

Iz navedenega je razvidno, da se je pet sekvestrov, katere naj po izvajanjih »Slovenca« upravljam, reduciralo samo na enega, in sicer na sekvester tvrdke »Kyanisieranstalt, Katz & Klumpp«.

Članek v »Slovencu« z dne 5. marca pod naslovom »Doneski k Žlahiti« razmotriva v glavnem ta sekvester, seveda iz svojega lažnivega stališča. Namesto, da bi glavni urednik »Slovenca« predno priobči takoj bedasto zadobil informacije pri sekvestratorski oblasti, raje širi najgorostastnejše laži o kravjih kupcih. Glavnemu uredniku »Slovenca« more biti znano, da sekvester ne more sklepati nikakih kupčij brez vedenosti sekvestratorske oblasti.

Iz citiranega akta je razvidno, da se niti en posestnik ni obrnil na sekvestratorsko oblast glede razveljavljenja kupnih pogodb za še stojčeči les, ki je bil svoječasno prodan badenski tvrdki. Tudi name kot sekvester, se po »Slovencu« tolikanjivalisani mali ljudje niso obrnili radi razveljavljene kupnih pogodb, temveč sem iz lastne gage, ker sem razvidel, da so bili razni posestniki opeharjeni po raznih čutiskih agentih, predlagal sekvestratorski oblasti razveljavljenje pogodb za še stojčeči les.

Po Šumske industrijske centrali v Beogradu se je razveljavilo vse pogodbe za še stojčeči les, razven ene, ker je dotični posestnik, še predno je bil kak govor o razveljavljivih pogodb, prodal les, ki je bil last sekvestrirane tvrdke, neki židovski tvrdki.

Šumske industrijske centrali v Beogradu je odločila, da se prepusti vse posekani les Lesni trgovski in industrijski družbi z o. z. »Sava« v Ljubljani, ki ga je razdelila med svoje družabnike. Kako je razdelila les je njena stvar, in zadeva družabnikov.

Kak lesni strokovnjak je dopisnik »Slovenca«, je razvidno iz tega,

da prvo očita sekvestratorski oblasti, da je dovolila prodajo lesa m³ od 20 kron do 50 kron, kar tudi ne odgovarja dejstvu, temveč se je prodaja izvršila m³ od 32 K do 176 K, nadalje pa navaja sedanj faktum, da se na žagi v Gozdu reže danes v drva les, ki je bil svoječasno namenjen za brzojavne droge. Pač bi moral do pismen vedeti, da se že od 17. septembra 1919 ozir. od decembra 1919 ne obratuje več v režiji sekvestratorske oblasti, ker se je izvršila delna likvidacija, pač pa žaga v drva les, ki je bil svoječasno pripravljen za brzojavne droge, slovenska lesna tvrdka, in to samo iz vzroka, ker les ni za drugega poraben. Vsakemu otroku je znano in umetno, da je bolje prodati brzojavne droge, kakor pa iste razrezati v drva. Iz tega je razvidno, da je les vsled dolgega ležanja močno trpel in na vrednosti izgubil.

Nadalje »Slovenec« navaja kot dejstvo, da sem prodaja nepremičnin sekvestrirane tvrdke razglasil v »Uradnem Listu«. Iz navedenega razгласa je razvidno, da je bil priobčen po sekvestratorski oblasti. Da se na uradni oglasi priobčio samo v »Uradnem Listu« je star faktum.

»Slovenec« je bilo še vedno na prostu voljo oglas ponatisnik, seveda tega iz umetnih razlogov ni storil. Bila bi pač stvar pristoinega občinskega urada, da bi občane na tozadnji razglas opozoril.

Ako je pa v narodno gospodarsko dobro, da se mejni in varstveni gozd prepnisti po kaki minimalni ceni, oziroma kakor razni agitatorji razglasajo, da se mora sekvestrirana imovina prepustiti brezplačno po sameznim kajžarem, ki se niso nikdar zanimali za predmetni gozd, ki bi kakor mi je znano uporabljali gozd za pašnjo, ali če se ga premesti edinem ponudniku je to vprašanje, katero nisem poklican reševati jaz kot sekvester.

Gospodje okoli »Slovenca« se poslužujejo za razglasjenje koruptnih razmer, ki po njih izvajanju vlažajo pri sekvestratorski oblasti za Slovenijo le bengalične luči. Znano je, da bengalični ogeni hitro dogori, in le za kratek čas razsvetli teren, ter se pri taki razsvetljavi le momentano dobi površni pregled stvari.

Priporočam gospodom, da se poslužijo električne razsvetljave, če le mogoče obločnic in da natančno pregledajo in revidirajo poslovanje upravnih oblasti pod bivšo vlado, ter nam vse pogreške in kravje kup-

čije obelodanijo. Hvaležna jim bode vsa javnost, če se tako koruptne razmere, kakor jih slika »Slovenec« odpravijo.

Dejstvo pa je, da se uporablja le bengalična luč, hoče se z raznimi lažmi in obrekovanji izzivati javnost, ozi. jo zapeljati do napačnega sklepanja. Kakor je pozval že gospod dr. Žerjav glavnega urednika »Slovenca«, da upogleda akte pri sekvestratorski oblasti, istotako ga pozivljem jaz, da to čimpreje storiter da demetira razne laži, ki jih je priobčil v »Slovencu«.

Po navodilih 2 za sekvestre in nadzornike je vsak sekvester in nadzornik državni komisar, ter se kot sekvester zavedam svojih dolžnosti. Naj zahteva gospoda okoli »Slovenca« revizijo vsega poslovanja sekvestratorske oblasti, kar ji pri sedanjih razmerah ne bode težko doseči, in prepričan sem, da se ne bode našlo nikake korupcije, ampak bode gospoda odšla z dolgimi nosovi, v čemer ima že večkrat preizkušeno prakso.

Vilko Mazi:

Poljaki.

In tako zadrgo sem občutil kasneje pri Budrewiczu na Podolju. Danes še niman glas o njem, bogve, ali še živi? Ko bi se ga že drugače spomnil, me domislil nanj slehern dan površnik, ki mi ga je podaril Budrewicz takrat ob prevratu.

Kolikokrat sva sedela v njegovi pisarni pod velikim zemljevidom Evrope in sva veselo ugibalova nove mese. Tudi Budrewicz se ni bal strašila moje uniforme in mi je že prve dni dejal: »Nikakor ne morete zatajiti v sebi Slavjana.«

Tudi večeri na njegovem domu mi ostanejo nepozabni. Dve mladi učiteljici sta stanovali pri njem. Dolgorkega Bukiškega sem redno našel tam. Večkrat se je pripeljal tudi Budrewicz starejši sin s svojega posetova onkraj Czečelnika. Razen prijaznega župnika poljske farne cerkve v Czečelniku so prišli pogostoma na poseste nekateri uradniki iz bližnjega Olgopolja. Tako se nas je bilo vsasih nabraalo, da smo imeli kmaj prostora za dolgo mizo, ki jo je znala gospa Budrewiczeva okusno obložiti z vsakojakinjami dobrotami. Zlata duša ta gospa Budrewiczeva!

»Naš brat Slovenec,« me je hite la predstavljat novim gostom.
 Ko smo se preselili po večerji v salon »na herbato«, je hotela gospa vedno slišati slovensko narodno pesem. Vse se je pridružilo njeni želji in mahoma so me zrnili h klavirju. Peti sem jim moral pesem za pesmijo.

»Divne so te slovenske pesmi!«

Seveda sem opravičeval svoj slabi glas in še svoje slabše igranje na klavirju, ali vzel so vse za dobro. Nekatera pesmi sem jim moral celo napisati za spomin. In prosili so menaj jim pripovedujem kaj iz naše literature. Ogledovalo so si »Slovenski Narod« ter iskali v njem podobnosti s poljskim jezikom. Kako veseli so bili, ko so jih toliko našli! Moral sem jim celo predavati o naši zelenji in kulturi. Skratka: kazali so veliko zanimanje za Slovence in Jugoslavjane sploh. To zanimanje je bilo nadvse održito, kar stalno v svoji sredini.

Doletel me je med njimi prevrat. Kako žal je bilo tem dobrim ljudem, da sem moral od njih! Najraje bi me bili obdržali kar stalno v svoji sredini.

Radi so upoštevali, da me vleče domov k rodbini in da bi že rad videl svoj narod v svobodi, ali bali so se, da se mi utegne sprič arhanistični razmeri prijetiti na dolgi poti kaka nesreča. Biali so se zame kakor za svojega sina. Zato so me po vsej sili zadrževali, češ, naj počakam vsaj, da se izkaže, katera pot bi bila naj-

Pripomnim le še, da sem pri vseh častnih poslih, ki sem jih zavzemal kot sekvester oziroma nadzornik, predložil sekvestratorski oblasti samo stroškovnike faktičnih izdatkov, ki so mi v vseh slučajih več ali manj črtali. Nagrade nisem zahteval nikake in tudi nikake nisem prejel. Izjema je samo sekvester Katz & Klumpp, ker pri tem sekvestru je dosti dela, ter je po vrhu še badenska tvrdka. Pri tem sekvestru sem poleg povrnitev stroškov zahteval tudi nagrado, ki mi jo je sekvestratorska oblast reducirano priznala.

Stara stvar je, da se klerikalna glasila niso nikdar povzdignila preko malenkostnega strankarskega psovanja in v te svrhe so jim dobrodoše vse laži. Čeravno se jim jih vedno dokaže. Zavzemajo pač stališče, da najpoddajša laž in največja bedastoča objavljena v časopisu, če ravno se pozneje njena podlost in neresničnost izkaže, pusti nekaj sledov med ljudsko maso. Gospodje po mislite kam vas to pripelje.

Alojzij Lavrenčič.

Fran Govekar:

Svitanje.

(Dalje.)

Toda že so ga opazile bistre oči knezozadškove, in župan se je poklonil najimogčejšim gospodoma, kolikor je le se mogel skriviti postarno hrbitenico. Nato se je s klobukom pod levo pazduho z najvdanejšim našmehljajem približal knezozadškoveski milosti. Dobrotno mu je ponudila roko. In župan se je fine, drobne, skoraj žensko nežne ročice jedva dotaknil s prsti, se urno sklonil nad njim pritisnil unano nagel poljub.

»Signore podesta! Pov sod prvi na mestu: v cerkvi, v uradu ter pri vsaki priliki!« je pohvalil župana baron Brigido, ki mu je bila županova spoštljivost očividno zelo všeč.

Lep človek je bil ta Tržačan: obraz čisto mladosten, ženski, lehkoživen, glava pokrita z lahko, belkasto, kratko, ob ušesih zaokroženo lasuljo. Nič častitljivega, nič posebno globoko pobožnost kažočega ni bilo na tem višjem škofu, pač pa je govorilo vse njegovo vedenje in vsa njegova zunanjost, da je ničemuren, a nad vse ljubezni kavalir. Vzgojen v jožefinskem, tolerantno liberalnem duhu, je postal naslednik svobodomiselnega »napolleranca« knezozadškova grofa Karla Herbersteina. Ni mu bil nevreden naslednik. Toda nedostajalo mu

je Herbersteinove odločnosti, pogumno in energije, pred vsem pa Herbersteinove bistroumnosti in dejanske agilnosti. Knezozadškof baron Brigido je bil eleganten aristokratski lenuh, in ker se je tega zavedal sam, je bil ljubosumen celo na slavo svojega mrtvega prednika. Brigal se je bolj za razkošje v svojem škofovskem dvoru, za lov, lepe konje in za dobro jed, nego za svojo duhovščino, ki je živila kakor čreda brez pastirja, se lahko potapljal v učene spise protestantovske teologov in užival brez zapreke sadove prosvetljenih reform cesarja Jožefa II. in Leopolda II.

Doktorju Podobniku pa je bil knezozadškova polhava tem bolji pogodu, ker jo je slišal deželni glavar. Iznova se je torej ukritil ter ponizno, a vendar sam s seboj zagovoril:

»Zastopnik meščanstva sme prihajati prav sedle za cerkvijo in državno oblast! Najponižnejši sluga, preblagorodni gospod deželni glavar!« In poklonil se je grofu Hohenwartu prav tako globoko, a za spoznanje vendar manje ponizno in udano, kakor cerkevemu knezu.

Jedva vidno mu je pokljalo Hohenwart, se komaj za hip dotecknil koncov županovih prstov ter takoj dostavil službeno:

»Straži ste potrebne instrukcije brez dvojnega že dall!«

»Dal, preblagorodje . . . Vsa straža je na nogah.«

»Glavni trg, Špitalska ulica in zlasti okolica hotela naj se zastražijo!« Da bo vladal počasi povsod popoln mir!« je poučeval glavar župana s hladno ukazujocim glasom.

»Vse je odrejeno . . . pozabil nisem ničesar,« je odgovarjal Podobnik vdano.

»Njegova cesarska visokost je brez dvoma utrujena od dolge vožnje?« je pristavil vprašajev knezozadškof.

»Od Codroipe blizu Tagliamenta do Ljubljane se je vozil brez odmora . . . pomislite!« je pravil glavar.

»Bog mu poplačaj strašni napor, ki ga prenaša za čast svete cerkve in za rešitev Nemčije in Avstrije!« je vzdihnil Brigido.

Dvorni lakaj, čigar suknja se je bleščala od debelih in širokih srebrnih port, se je priplazil med čakajočimi in izginil v sobo. Tako nato se je zopet vrnil in obstal ob vratih.

Da le še nekaj trenotkov, nato so se vrata odprla in pojavila se je impozantna postava generala Bellegarda, ki je zaklical:

»Gospodje oficirji, blagovolite stopiti v mojo sobo! Knezozadškoveska milost, preblagorodje deželni glavar grof Hohenwart in župan dr. Podobnik pa iz

varnejša. Toda novine so prinašale vsak dan neugodnejše vesti. Na železnicih je začel zastajati promet, vesoposod se se širili nemiri. Ni kažalo drugega, nego da jo čimprej pobrem proti zahodu in po najkrajsi poti.

Skrbi Budrewicz je svetoval: »V civilni oblik bo potovanje varnejše nego v uniformi.«

Ponudil mi je še prav dobroobleko, preskrbel potrebne bumske (dokumente) z mnogimi pečati in mi napisal pol tucata pripomočnih pisem na različne znanice, če bi se prijetilo, da bi prišel spomota kje v neprilike. Tako sem brez obotavljanja demobiliziral že pri Budrewiczu.

In ko sem bil z vsem pripravljen, je pridral kolesci pod hišo. Dobri Budrewicz mi je preskrbel resvse, kar je mogel. Ko sem sedel že v vozu, mi je prirščeno stiskal roke in me šolnici oči poljuboval. Drugi so stali potri tam na pragu in gospa Budrewiczeva je ihtela vsa objekana:

»Če je tako, da ste se odločili, naj vas spremjam moj blagoslov in Bog vas obvaruj zlega! Ne pozabite nas, kakor tudi vi nam ostanete v najlepšem spominu!«

Voznik je pognal čez dvorišče in začel se je zame strašen krijev pot. Do nekdajne avstrijske mele je šlo vse gladko in mogel sem se uveriti, kako čudodelno modina na ruski zemlji taka-le bumska z mnogimi pečati. Koi onkrat mele pa je plamila name oborožena ukrajinska topa in me opnenila prav vsega, kar sem nosil sabo za popotnico. Da sem Slovenec, to ni čisto nič mottlo teh topovjev pri njihovem opravilu. Lachen, ušiv, prezebel in mrzličen sem prikolovratil sredi najhujše zime v Chyrov pod Przemyslom, kjer so se vršili takrat boji med Poljaki in Ukrajinci. Na mojo srečo, ki mi je nemara rešila življenje, so morali naslednjega dne Ukrailci v vrtočavi naplaci zapustiti Chyrov in po poljske predstrela so jim bile koi za petami.

Jeszeze Polska nie zginela... sem začul iz mraka svoje odrešitelje. Kako mi je bilo mahoma toplo pri srcu! Bi sem zopet med brati. Gorrecki, Matulko, Budrewiczevi, vsi so mi bili tako bližu, da bi jim segel v roko, kakor da ni vmes križevega

pota skozi podijano Ukrajino... Javil sem se naslednje jutro pri poveljstvu, ki se je nastanilo na koldovoru. Polkovnik Svoboda, srbski človek, prava poljska viteška postava, mi je izubeznilo stisni roko: »Čujem, da so tudi Jugoslovani na pohodu za svoja prava, kakor vidi i nas Poljake. Blagoslavljeni vašo pravilno stvar kakor male!«

Na peronu je stopil k meni nadporočnik - legjonar:

»Brat Slovenec, tu imate potrebne liste. Takoj se morete odpeljati z našim oklopnim vlakom v Przemysl, kjer dobite še danes zvezzo z brzovlakom. Do poljsko-češke meje ste na podlagi teh listin v naši oskrbi. Ko pride domov, izročite naše iskrene poljske pozdrave vašemu milenemu narodu in še posebe poje dr. Neščen, da ga prisrčno pozdravlja inženjer Szczepanowski iz Borislawa!«

Uro kasneje se je že motal vlak med nizkim gricnjem proti Przemyslu. Naslednjega dne sem se v Bogumini poslovil od nepozabne poljske zemlje.

Leto dni je minilo. Tačas smo dobili stike s Poljsko, celo diplomatične zveze, ali kar me je našlo razveselilo: v Ljubljani se je našlo tučat ljubiteljev poljskega jezika, ki so ustanovili poljski tečat.

Potik je prevzel dr. Vidmar, ki je bival dali časa med Poljaki in poljski jezik izbornno obvladnje. Pokazal je koi, da se hoče posluževati povsem praktične v priključne metode v poučevanju. Šele sedaj sem mogel izročiti dr. Neščen pozdrave Szczepanowskemu, ko sva sedla v isto klop kot ljubitelja poljskega jezika.

Hvala Bogu, v Ljubljani se je pričelo kazati zanimanje za brate ob Vistli. Skremem začetek, ali vendar začetek! Kleno zrnce, ki naj obrodi bogat klas!

Niech zvje Polska!

Opozariam na ljubljansko »Društvo priateljev poljskega naroda« sem začul iz mraka svoje odrešitelje. Kako mi je bilo mahoma toplo pri srcu! Bi sem zopet med brati. Gorrecki, Matulko, Budrewiczevi, vsi so mi bili tako bližu, da bi jim segel v roko, kakor da ni vmes križevega

in še niso bili likvidirani? Ako so mu namreč sploh hote verjeti vključ vsem izjavam, da je bila knjižica odstopljena njemu — v last. Ali je to spozabilje ali ni? Pa še več! Potem, ko sta bili še obe njegovi točni definitivno odbiti ozivoma druga umaknjena, in meni knjižica od dr. Pegana že izročena, je nastopil na moje silno začudenje pod Cg I 100/13 a tretjo točko glede iste knjižice sedaj pa v imenu tožnice Marije Joštovi. Tudi to pravdo je vodil moj zastopnik dr. Babnik. Zdaj je trdil dr. Pegan, da je to knjižico pred umikom drugo točbo pri obratu sodišča v Ljubljani ravno tistu dan dne 4. oktobra 1912 Mariji Joštovi »nazaj cediral« in da je tedaj dr. Babniku striktno izjavil, »da bo odstopljena knjižica Mariji Joštovi.« Ponudil je za to sebe kot pričo hotel je s tem pač ustanoviti, da »Glavna posojilnica« ni prišla v dobrì veri v posest in last te knjižice in do nje realizacije. To si je upal odvetnik dr. Pegan trdil in postaviti po svoji prisegi pod dokaz, vključujoč priznanemu dejstvu, da je dne 10. oktobra brez pridržka izročil »Glavni« sporno knjižico, katero naj bi bil on že 4. oktobra Mariji Joštovi »nazaj cediral!« Kako je mogel in smel dr. Pegan, ki je bil istočasno zastopnik samega sebe, zastopnik Hranilnice kmečkih občin in zastopnik ge. Marie Jošt, to knjižico meni izročiti, ko je s tem na eni strani, ravnal proti interesom svoje klijentice, »Hranilnice kmečkih občin,« na drugi strani pa proti interesom svoje klijentice Marije Jošt? Če bi bilo vse to res, kar je dozad trdil dr. Pegan, moram zopričati, ali je tako postopanje »spozabiljen« ali ne? Pa še več! Jaz sem ta famozni odstop izpodbil tudi v zmislu izpodbojnega zakona češ, da so se ti odstopi Marie Joštove Pegane in Pegana Joštovi storili v odkritem namenu oskododavati upnika »Glavnem.« Od dr. Pegana zatrjevanči cisto neverjetno izjavio sem odločno zanikal in izključil, da bi bil dr. Pegan kedaj de ja, da bo odstopil svoje pravice nazaj Joštovi. Saj je že priznano dejstvo, da je dr. Pegan izročil brez pridržka knjižico »Glavni«, izpodbijalo notranje verjetnost dr. Pegane trditve, o kateri sva bila oba z dr. Babnikom prepričana, da je v pričakovanju morebitne poravnave le finta, in dr. Pegana trditve ne bo mogel pod prisego vzdržati, — ter bo kakor že navajen v tej zadevi — zopet točno umiknil. Dr. Babnik je ponudil svojo prisego, o svoji dolgočini, »a priori verjetno trditv. O njeni resničnosti niti trenutek nisem dvomil, ker mi je bil čisti in ševarleski znacil dr. Babnik nad vsaki dvom vzvišen. Ne smatram ga možnega govoriti tudi brez prisega le senco resnice. In kaj se je zgodilo? Vsako poravnavo sem odklonil in sodišče je dopustilo — dokaz! Oba dr. Babnik in dr. Pegan sta bila zasiščana pod prisego. Jaz in celi sodni dvor smo ostrmeli, ko je dr. Pegan pod prisego izrecno potrdil, da je dne 4./10. dr. Babniku dejal: »Bom raje odstopil svoje pravice nazaj Ještovi, nato pa potem ona toži. Nato je bil zasiščan dr. Babnik, ki je z vso odločnostjo potrdil, da o tem, »da bi dr. Pegan knjižico nazaj cediral, dne 4. 10. ni bilo govora in da ni padla nobena beseda, iz katere bi dr. Babnik mogel samo sklepati, da se namenava kak odstop knjižice kakšni trete osebi. Dr. Babnik tudi meni o kaki takli izjavil ni nikdar kaj sporočil in bi bil to po svoji znani natanko sigurno storil.«

»Slovenski Narod« je prinesel svojčas o razpravi poročilo in očital dr. Pegana »brezvestnost. Na to poročilo ni poslal niti popravka, niti tožil.« — Dr. Pegan vzklikne: »To je teater!« Dr. Oblak ga zavrne, češ, da je zanj stvar zelo resna ter nadaljuje: Kar se tiče zagovora glede očitka »brezglavega« besedišča Pegana, ki ga je dr. Oblak na izredno sarkastičen način označil kot dopustno, da je premilo kritiko, ne poročamo podrobnejše. Ze dejstvo, da je Pegani priziv tako »dobro« napravil, da je druga inštanča njegov priziv zavrnila, tožišči Srbinji pa na ujen priziv se odškodnino zvijočalo, — pove vse. — Isto velja glede nadaljnega zagovora glede očitke izjave srbskega majorja, ki bo s Pegonom skoraj obrazčan, ob prvi prizivi ... Dr. Oblak je zaključil: Gospod svetnik! Sram me je pravzaprav za drago, da je moral nastopiti srbski časnik, da je povedal Pegani to, kar bi mu bil moral povedati cel slovenski in jugoslovenski narod in mi kolegi negrovi takoj ob prevratu, kakor dr. Šusteršič in drugim, da niso več mesta zanj med nami!«

Dr. Oblak končuje svoja izjava: »Gospod dr. Pegan se pozivlja, da toži tudi majorja D. Petkovića in njegovo gospo soprog! Za se predlagam, gospod sodnik, da se me

brez nadaljnjih dokazov oprosti!!!

Dr. Pegan kot zasebni otožitelj odgovarja in kaže, da ne sledi nesprotniku v zemlji razpravljanja. Ironizira veste »Slovenec«, da je to spozabilje ali ni? Pa še več! Potem, ko sta bili še obe njegovi točni definitivno odbiti ozivoma druga umaknjena, in meni knjižica od dr. Pegana že izročena, je nastopil na moje silno začudenje pod Cg I 100/13 a tretjo točko glede iste knjižice sedaj pa v imenu tožnice Marije Joštovi. Tudi to pravdo je vodil moj zastopnik dr. Babnik. Zdaj je trdil dr. Pegan, da je to knjižico pred umikom drugo točbo pri obratu sodišča v Ljubljani ravno tistu dan dne 4. oktobra 1912 Mariji Joštovi »nazaj cediral« in da je tedaj dr. Babniku striktno izjavil, »da bo odstopljena knjižica Mariji Joštovi.« Ponudil je za to sebe kot pričo hotel je s tem pač ustanoviti, da »Glavna posojilnica« ni prišla v dobrì veri v posest in last te knjižice in do nje realizacije. To si je upal odvetnik dr. Pegan trdil in postaviti po svoji prisegi pod dokaz, vključujoč priznanemu dejstvu, da je dne 10. oktobra brez pridržka izročil »Glavni« sporno knjižico, katero naj bi bil on že 4. oktobra Mariji Joštovi »nazaj cediral!« Kako je mogel in smel dr. Pegan, ki je bil istočasno zastopnik samega sebe, zastopnik Hranilnice kmečkih občin in zastopnik ge. Marie Jošt, to knjižico meni izročiti, ko je s tem na eni strani, ravnal proti interesom svoje klijentice, »Hranilnice kmečkih občin,« na drugi strani pa proti interesom svoje klijentice Marije Jošt? Če bi bilo vse to res, kar je dozad trdil dr. Pegan, moram zopričati, ali je tako postopanje »spozabiljen« ali ne? Pa še več! Jaz sem ta famozni odstop izpodbil tudi v zmislu izpodbojnega zakona češ, da so se ti odstopi Marie Joštove Pegane in Pegana Joštovi storili v odkritem namenu oskododavati upnika »Glavnem.« Od dr. Pegana zatrjevanči cisto neverjetno izjavio sem odločno zanikal in izključil, da bi bil dr. Pegan kedaj de ja, da bo odstopil svoje pravice nazaj Joštovi. Saj je že priznano dejstvo, da je dr. Pegan izročil brez pridržka knjižico »Glavni«, izpodbijalo notranje verjetnost dr. Pegane trditve, o kateri sva bila oba z dr. Babnikom prepričana, da je v pričakovanju morebitne poravnave le finta, in dr. Pegana trditve ne bo mogel pod prisego vzdržati, — ter bo kakor že navajen v tej zadevi — zopet točno umiknil. Dr. Babnik je ponudil svojo prisego, o svoji dolgočini, »a priori verjetno trditv. O njeni resničnosti niti trenutek nisem dvomil, ker mi je bil čisti in ševarleski znacil dr. Babnik nad vsaki dvom vzvišen. Ne smatram ga možnega govoriti tudi brez prisega le senco resnice. In kaj se je zgodilo? Vsako poravnavo sem odklonil in sodišče je dopustilo — dokaz! Oba dr. Babnik in dr. Pegan sta bila zasiščana pod prisego. Jaz in celi sodni dvor smo ostrmeli, ko je dr. Pegan pod prisego izrecno potrdil, da je dne 4./10. dr. Babniku dejal: »Bom raje odstopil svoje pravice nazaj Ještovi, nato pa potem ona toži. Nato je bil zasiščan dr. Babnik, ki je z vso odločnostjo potrdil, da o tem, »da bi dr. Pegan knjižico nazaj cediral, dne 4. 10. ni bilo govora in da ni padla nobena beseda, iz katere bi dr. Babnik mogel samo sklepati, da se namenava kak odstop knjižice kakšni trete osebi. Dr. Babnik tudi meni o kaki takli izjavil ni nikdar kaj sporočil in bi bil to po svoji znani natanko sigurno storil.«

= Malo obračuna ali za resnico. Gospod Julij Novak, eden naših najboljših, je objavil članek v našem listu, kjer pove mnogo zelo zanimivih stvari. Med onimi, ki so pregačali naše najboljše Jugoslovane, nikkdar ne manjka niger dr. V. Pegan. S tem gospodom se mi iz narodenost estetičnih razlogov ne počemo radi sami. Odgovoril mu bo g. Julij Novak gotovo sam, ali predno pride do tega, ker je v Idriji, mi le konstatiram, da si je g. V. Pegan svojo resnico prikrojil zelo priprsto. Njemu, o katerem gre slab glas, da je že leta 1908 v uradnih spisilih prvi rabil izraz serbofil, dajemo pri naši malo vere ali nič. Čudno je le, da gg. Brejc, Remec in Korošec dopuščajo, da se zopet zbirajo v njih, po zatrdilih očiščeni stranki, elementi à la g. dr. V. Pegan. Dr. Josip Oblak ga je danes, če je bilo sploh še treba, temeljito justificiral.

= Dr. Pegan. Novak in Slovenske. Zanimivo je današnje »Poslano« Pegane v »Slovenec«. Pegane pravi, da je »izstopil« iz politične življenja, pričuje pa v »Slovenec« »Poslano« v »obrambo klerikalcev«. Ali je res Pegane »izstopil« iz političnega življenja, ali je klerikalna stranka Izbačnila? Kakor vidimo, je Pegane še vedno v stranki SLS. — Pegane pripoveduje, kako je občeval in priporočal klijente avtorjem. Mi dobro vemo, kako je znal ta perfidni človek »priporočati« ljudi pri avtorjih, — kako je n. ur. »priporočil« ubogega kmeta Benceta, čeprav posredni morilec je ravno dr. Pegane!! V ostalem prepričamo besedo g. Novaku.

= Komu naj se verjamemo? se moramo vprašati, ako se sedaj, kar smo v našem listu že večkrat omenjali, raz službeni mesta razglasila, da je finančno ministristvo zopet vrglo v promet vse tiste zneski naših kron, katere so bile na podlagi priznanic v izmeri 20% odtegnjene odstavnemu prometu in seveda tudi lastnikom lanskem jesen. Kakor znamo, se je tedaj čulo, da je pridržanje 20% v markiranih predloženih kron potrebljeno v ta namen, da se zmanjša cirkulacija kron. No, gospodje v finančnem ministru imajo svoje pognebne metode. Če rabijo drugod v državi denar, zahtevajo posojilo, makar prisilno, ali pa davke. Specifični v finančnem ministru se odločijo za »finančno operacijo«. Prebivalstvo zamajmo, odnosno narkotizirajo z leto utemeljivijo, potem ko dobre denare od prebivalstva, ga na zopet vržejo v promet. S takimi operacijami bodo res leno reformirali naše denarstvo. Sedaj smo pri izmenjavi denarja. Prebivalstvu se je dejalo, da bo zamenjan star dinar in na markiranu krona. To edino je pravilno. Ali to se samo tako pravi, to je operacija, ljudje! Gospod Jančovič sedaj razblašča, da o zamenjanju starega dinaria še ne more biti govor. Potri, ljudstvo! Zakaj se to goodi in po kakšnem operativnem načrtu. Hrvoščak se zavrel, da je govoril. Gospod Korošec in SLS v svojem vodstvu ve, kakšen namen ima to odlaganje z zameno starega dinaria. Toda tem gospodom je to sedaj vse eno, nium ni mar, kai se godi na svetn. Če le morevo vsak dan ministriki stolci objeti. Pa ljudje božji, to ni vseeno, tudi za star dinar ne. Če ubijaš krono, umičeš sedaj tudi dinar, ki se zanj dobi s tem. Izjavilo je 16. sestavljeno. Usoda ljudi je vezana. Treba je, da vredimo vedenje. Teneno bo prebivalstvo vselej teh nesrečnih potekov. Teneno bo narod in uničeno ma bo imete. Razlikovati pri tem ni mogoč med klerikalci in drugobohinški.

= Netaktnost. LDU. Bratislava, 10. marca. Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Kratko pred odpotovanjem iz Bratislavje je jugoslovenske časnikarje presentilo poročilo praskih listov, da so štirje jugoslovenski časnikarji posetili patra Hlinko v Pragi. Jugoslovenski časnikarji so ugotovili, da sta dva jugoslovenska časnikarja obiskala patra Hlinko. Tega tudi ne tajita ter pravita, da sta ga obiskala zasebno v svrhu informacij. Vsi drugi navzočni jugoslovenski časnikarji smatrajo ta izjava za nezadosten in enodušno obzajanje to korak svojih dveh tovarisev, ki se vsled tega nista več udeležila skupnega ponotovanja jugoslovenskih časnikarjev po Čehoslovašku.

= Mele proti Madžarski so delitivne. LDU. Pariz, 10. marca. (DKU) »Times« menilo, da je vrhovni svet končno veljavno odklonil predlog, da se vrne Madžarom del ozemlja, ki le no mirovni pogodbni oddano Čehoslovaški, Romuniji in Jugoslaviji. Mele, določene po mirovni pogodbi, so definitivne. Italijanski zunanjji minister se je baje vzpel za to, da se odvoli odločitev v tem vprašanju, vendar pa se je vsled neomajnega držanja svojih francoskih in angleških tovarisev,

Sodnik - svetnik Josip Potra - to je ob 10. dopoldne razglasil sodbo, da se otoženca oprosti v zmislu § 289, točka 3 k. pr. r., ker je dokaz resnice po notoričnosti sodnih aktov v bistvu dognan, da se je Pegau res spozabil in v slučaju Joštova knjižice in ker sta tudi dvojica Pegau v tem vprašanju prevzela za vsa očitanja osebno odgovornost.

Dr. Pegan je bil konsterniran. Stevilno občinstvo je sodbo z velikim zadostenjem vzel na znanje, dr. Oblaku se čestita. S to razpravo je justifikacija dr. Pegana končana, za javnosti je tudi dokaz, da je Pegau z Joštovo knjižico čisto navadno sestrelil in po krivem pričal, dognan.

Politične vesti.

Sčeno. Prejeli smo o njej izvirno poročilo: »Začel je s pozdravom: Hvaljen bod

pridružil nihovemu stališču. Vršila se bodo še posvetovanja o več gospodarskih vprašanjih, ki so v zvezi z madžarskimi mirovnimi pogajanjem.

Telefonska in brzojavna poročila.

KRIZA V ITALIJANSKEM MINISTRSTVU.

LDU. Rim, 10. marca. (DKU. — Agence Havas.) Tukaj so zvečer krožile govorice o preobražbi ministrstva. V kuloarijih na Monte Citoriju se je trdilo, da je troje ministrov podalo ostavko in da se sestane ministrski svet jutri zaradi tega vprašanja. Odstopili so da minister državnega zaklada Schanzer, gospodarski minister Visocchi in minister za industrijo Ferraris. Golički je zelo udržljiv in niti z nobenim poslancem ne govoril o tej stvari. Poročila o pogajanjih Nittija z raznimi politiki so nejasna in polna protislovja. Po njih bi bilo gotovo, da odstopita Visocchi in Schanzer. Po drugih vesteh so vsi ministri dali Nittiju svoje portfelje na razpolago, da bi mu olajšali naloge. V tem primeru bi nastopila popolna kriza.

SLAB USPEH 6. ITALIJANSKEGA »MIROVNega POSOJILA«.

Lugano, 11. marca. Kakor poročajo italijanski listi, je imelo 6. italijansko, takozvano »mirovno« posojilo zelo slab uspeh. Državni dolg Italije je znašal koncem meseca februarja 1919 35 milijard lir in je od takrat pa do danes še znatno narastel. Dohodki 6. italijanskega posojila se cenijo kvečemu na 9 milijard lir, tako, da bi ostalo v najboljšem slučaju 26 do 30 milijard dolga brez kritja. Bankovcev ima Italija okrog 12 milijard lir v prometu in ni pričakovati, da bi bilo »mirovno« posojilo pripomoglo kaj k zboljšanju italijanske valute, nasprotno je kurs lire ravno v zadnjem času, ko se je blizalo podpisovanje posojila svojemu koncu, zoper znatno padel. Radi tege se je italijanska vlada obrnila na zaveznike s predlogom, da se sklice konferenca, ki naj bi se bavila s problemom, kako bi bilo najbolje rešiti svetovno krizo v valutnem vprašanju.

IZ CARIGRADA IN TURČIJE.

LDU. London, 11. marca. (Dun. kor. urad. — Brezjično.) Po poročilih iz Carigrada so napravila poro-

vendar pa so se strokovnjavske komisije v vprašanjih glede železnic in rečne plovbe že izrekle za prejšnje sklepe.

Zeca, prvega basista državne opere na Dunaju, 15. marca ponedeljek zaprt. — Drama, 12. marca petek, Vrag. Abonnement A, 13. marca sobota, Nera. Abonnement B, 14. marca nedelja popoldne, Pav. Izven abonmenta, 14. marca nedelja zvečer, Beneški trgovec, Izven abonmenta, 15. marca ponedeljek, Beneški trgovec, abonnement D.

Iz gledališča pisarna. Slavno občinstvo blagoviti vzeti na znanje, da se operni repertoar v sledišču izpremeni: V petek, dne 12. t. m. se vprizori predstava »Mignon« za abonnement E/2 mesto napovedana predstava »Faust« za izven abonmenta. Za kupljene vstopnice za predstavo »Faust« za petek veljajo za isto predstavo v soboto.

V soboto, dne 13. marca se vrati v dramskem gledališču premijera lbcenove »Nore«. Naslovna učna igra gospa Boršnikova, katera je pred časom kreirala v start Čitalnici prvo slovensko »Noro«. Nadalje je izrala »Noro« v hrvatskem jeziku v Zagrebu vsa leta in potem v Sofiji na dvornem gledališču v bolgarskem. Režijo vodi gospod Danilo in igra obenem doktor Ranka.

»Glasbena Matka«. Veliki koncert pevskoga zborja in orkestra, ki je bil namenjan za 15. marca, se bo izvršil teden pozneje, dne 22. marca. — Unionska dvorana se 15. marca rabi za sprejem v Ljubljano došlega francoškega kardinala. Orkestra sodelovanje je le enkrat v tednu mogoče. Drugi koncert zборa in orkestra bo teden dni po prvem koncertu, v ponedeljek, dne 29. marca. Vstopnice za oba Matična koncerta se že prodajo.

»Glasbena Matka«. Ruski operni pevci, gospodinji Tatjana Rozova iz Moskve, Andrej Selkov, baritonist iz Petrograda, in basisti Evgenij Marijašev iz Odese, bodo v sredo, dne 17. marca v Ljubljani v unionski dvorani koncertirali. Izvajali bodo izključno samo pristne, izvirne ruske klasične skladbe, ki so jih zložili skladatelji Glinka Brodin, Grečaninov, Rehmaninov, Rimski - Korzakov, Mušinski, Rubinstejn, Arenski, Čajkovski, Dargomižski itd. Ti umetniki so v zadnjih petih letih peli v vseh uspehi v Italiji, v Rimu, Neaplji, Palermi, Milani, Turini, Florenci, Genovi itd. Od intendanta Beogradskega kraljevskega opernega gledališča Grobla so vsi ti trije umetniki od junija t. l. naprej angažirani za novo Beogradsko opero kot glavne operne moći. Zagrebška opera jih je angažirala za desetkratno gostovanje v Rubinsteinovi operi »Demon«. Prijeto in veselo bo za Slovence, slišati skladbe ruskih skladateljev, ki so pri nas še premalo znani. Umetniki hočejo razprtjati rusko glasbo med Jugosloveni in s tem dosezati kulturno zbljanje.

Spored koncerta Glasbene Matice s sodelovanjem pevakega zora, populnega orkestra kr. nar. gledališča in solistov: operne pevke gdc. Zdenko Žikovec in baritonist g. Ivana Levarja v ponedeljek 22. t. m. in v ponedeljek 29. t. m. obsegajo sledče skladbe: 1. Stanko Premrl: Jugoslovenska himna. Za mešani zbor in orkester. (Najnovejša slovenska izvirna skladba za zbor in orkester.) 2. Davorin Jenko: Čiganki zbor »Tanacan« iz spevogre »Vratara«. Za mešani zbor in orkester. 3. Vitošlav Novak: Nesrečna vojna. Balada po moravski narodni pesni. Za mešani zbor in orkester. 4. a) Emil Adamič: Bela breza se zdrami. b) in c) Anton Lajovic: Pomladni spiev in Črna lutnja. c) Adamič-Pavčić: Jezdec. — Štiri, petro- in šestoglasni zbor a — capella. Od mor. 8. Stanko Premrl: Solnečna pesem sv. Frančiška. Kantata za mešani zbor, sopranski, baritonisti samospiev in orkester. 6. Zdenko Fibich: Pomladanska romanca. Za mešani zbor, sopranski, baritonisti solo in orkester. Točke pod 1. 4. in 5. so izvirne slovenske skladbe, ki se ne v koncertih Glasbene Matice prvič izvajajo. Predpredaja vstopnic za oba koncerta se vrši v trafiki pri Prešernovi ulici.

Sarajevo: »Hrvatska Obnova« prednja. Kakor poročajo iz Sarajeva, bo »Hrvatska Obnova« prenehala izvajati radi majhnega števila naročnikov.

Sokolstvo.

Telovadno društvo Sokol v Ljubljani ima v nedeljo, dne 14. marca svoj tretji občini zbor ob 9. dopoldne v telovadnici Narodnega doma s sledenim sporedom:

1. Poročilo funkcionarjev.
2. Voletje odbora in delegatov za župni in zvezni občini zbor.
3. Službenosti.

Udeležite se počasnosti!

Zdravo!
Sokol II. Pogreb br. Josipa Bevca se vrši jutri, v soboto ob 1/16. uri iz mrtvačnice pri Sv. Krištofom. Zbiramo se ob 4/15. uri v telovadnici na realci. Bratje, pridejte polnočestivo v kroju!

Sokol I. osoznanja se volitko telovadno akademijo, ki se vrši jutri, v soboto, dne 13. marca v hotelu Union. Vstopna za brate in sestre vseh sokolskih društev, brata izjemno, v predpredaji 6. kron, sedež 6 K. na večer prireditve pa za člane in želane 10. kron. Ker je stevilu sadežev omogočena in večina je napredana, naši si vsi, ki se nameravamo udeležiti te prireditve, ki bo nudila polno telovadnih točk tudi druge zabavne točke, pravocasno prakse vstopnice v predprodaji.

br. Goran (tvrdka Gričar in Melar, Prodajna ulica). — Zanesljivo!

Udeležite se tudi vzdruževanje Sokolskega doma na Vileni bo v nedeljo, dne 14. marca ob 10. dopoldne v hotelu Miličević na realci. Bratje, sestre, ker je na dnevnem redu zavoda lastnega doma in se bo razvijalo, to je drugi valni točki, je potreben veliki broj poslov. Bratje in sestre, pravocasno prakse vstopnice — Odaber.

Pomožni odbor.

Rolikov.

Reportor kraljevske Slovenske gledališča v Ljubljani. Opera, 12. marca petek, Mignon, abonnement E/2. 13. marca sobota, Faust, izven abonmenta. Gostovanje g. Mikloš Zeca, prvega basista državne opere na Dunaju, 14. marca nedelja, Faust, izven abonmenta. Gostovanje g. Mikloš

Najnovejša poročila.

URADNO POROČILO O SEJI NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

LDU. Beograd, 11. marca. (Narodno predstavništvo.) Ob pol 10. se otvoril 75. sej poslanec Pečić ugovarja, ker tajnik Jovanović ne piše točno zapisnika in da ga sestavlja tendenziozno, nato pa zahteva v zmisi čl. 67. poslovnika, da se konstatira, ali je novozvoljeni zadostno število poslanec. Po kratki debati o tem članku govori poslanec Živojin, ki napada demokratsko vlado, in pravi, da ni nčesar delala, da je bila vlada samovoljna, dočim so radikalci izvolevali državljanska prava. Zahteva v prvi vrsti, da se uredi pravil, da se demobilizira vojska in izvrši rekrutiranje, nato pa da se izvrši volitve. Sledi je kratek odmor 20 minut. Nato je govori poslanec Korač. Branil je delo prejšnje vlade in očital sedanjim vladnim strankam, da prej niso hoteli delati s parlamentom. Kar se tiče priporabe, da je hotela prejšnja vlada volitve okrotiti, je omenil, da se še danes nahajamo v revolucionarnem stanju, ki še ni končano, ter da je na isti osnovi sestavljeni tudi sedanje narodno predstavništvo. Graja, da vlada nčesar ne napravi v agrarnem vprašanju, pravi, da je vlada dolžna povediti tudi kaj o valutnem vprašanju s posebnim ozirom na Slovence in Hrvate, da je zmanjšanje podpor invalidom jako opasna stvar. Nova vlada mora napraviti ali koncentracijo, ako hoče, da reši volilni zakon parlamentarnim potom, ali pa mora volilni zakon oktroirati. Pravi: Kompromis ali oktroa. — Odgovarjalo so na njevogov ministri Tričković, Ribarac in Medaković. — Nato je prevzel besedo ministrski predsednik Protic. Pred vsem pravi, da je nameraval govoriti še le na koncu diskusije, da pa mora vendar sedaj že govoriti, ker poslanec Korač to želi. Kadarski se parlament odgaja, je razlog ta, da naj se v primeru težke situacije v parlamentu seje nekaj časa ne vršijo, dokler se ne ublaži parlamentarna situacija. Vendar je to samo teorija, v praksi se je pokazalo drugače, ker se situacija ni ublažila, tenive se je v 4 in pol mesecih, od kar ni bilo parlamenta, nabralo polno elektricitete in na vseh ter ne moremo opravljati svojih poslov. Nato pravi, da se ne čudi teorijam g. Korača, ko pravi, da se nahajamo v revolucionarnem stanju. Imeti moramo čut zakonitosti, dočim g. Korač ne ve, kaj je zakonitost in kaj je država.

V naši državi je tollko reda, da se lahko s tem pohvalimo pred drugimi državami. Zato ni treba, da bi šli na volitve z oktroiranim volilnim zakonom. Dalje govorit g. Protic o tem, zakaj se dosedaj ni omenjala agrarna reforma. Deklaracija vlade je jasna naloga je naloga in parlamenta in vlade. Ta vlada je ad hoc, vladna kratekčasna in parlament kratekčasna. Viada in parlament imata naloga, da čimprej pridite do ustavotvorne skupščine. Zakaj naj bi torej vlada reševala agrano vprašanje? Naj to storiti ustavotvorna skupščina, vendar pa na drug način, kakor se je vršilo v dobi Korača, ko so ljudje udirali v pisarne in grabili za nože, da preganjajo predstavnike oblasti, ako delajo ali ne. O invalidskem vprašanju pravi samo to, da je Korač reševal to vprašanje kako nespretno, ker je trošil denar, pa ni imel sredstev. Korač da pravi, da mu je povedal finančni minister, da ima denarja, vendar pa bi mu ne bil smel na besedo verjeti, temveč bi se bil moral sam o tem prepričati. Dalje omenja, da je prejšnji finančni minister s prevaro vzel judstvo milijard vojnega posojila, ko je jenjal 20% odbitek našim državljanom. Pri teh besedah oddide posl. g. Veličković iz zbornice s ciljem: »Kleveta, sramota!« Predsednik Protic pravi dalje, da bi bil moral prejšnji finančni minister ta denar spraviti v blagajance, da se tako popravi valuta, ne pa ga zopet dati v promet. Potrošil je ta denar v treh do štirih mesecih. Končno pravi predsednik Protic: Ne vem, kako dolgo bomo ostali tu, lahko pa rečem, da s tega mesta ne bomo oddili, dokler parlament in država ne izvede situacije, v kateri se nahajamo. Nato je bila še zaključena. Prihodnja seja pa je bila napovedana za 12. marca ob devetih.

IZZA POGAJANJ ZA KONCENTRACIJSKI KABINET.

Beograd, 12. marca. Kakor se domuje, je glavna točka v pogajanjih z dr. Smidla sestanek z ministrskim predsednikom Stojanom Proticem. Konferiralo se je o sestavi nove koncentracijske ali širše koalične vlade. Neki poslanec, član Smidlinove skupine, je izjavil, da so se polevile o priljubljenih poslaganjih za sestavo koncentracijske vlade, ki se ne bodo zlahka odstranile. Zdi se, da dela ministrski predsednik Protic na to, da pride do kompromisa z skupino dr. Smidlake, ki stoji 16 poslanec in da na ta način onemogoči sporazum z demokratimi. Proticova taktika gre v tem smeri, da bi Smidla vstopil v vlado in vsled tega ukinil pozajmanja z demokratimi. Razum tega se trdi, da je Protic voljan dati Smidlinemu klubu še nadaljnje portfelje. V slučaju, da neprideljeni poslaneci Smidlinove skupine stopijo v vlado, bi si zagotovil Protic kvorum v Narodnem predstavništvu in si vrhu tega včvrstil svojo vlado, ki bi imela stalno večino. Poslanici Smidlinove skupine pa te taktike ne odobrujejo in zahtevajo, da se v interesu države stvari koncentracijska vlada.

PROTIČ VABI SMIDLAKO.

Beograd, 11. marca. Snoči je med dr. Smidlakom sestanek z ministrskim predsednikom Stojanom Proticem. Konferiralo se je o sestavi nove koncentracijske ali širše koalične vlade. Neki poslanec, član Smidlinove skupine, je izjavil, da so se polevile o priljubljenih poslaganjih za sestavo koncentracijske vlade, ki se ne bodo zlahka odstranile. Zdi se, da dela ministrski predsednik Protic na to, da pride do kompromisa z skupino dr. Smidlake, ki stoji 16 poslanec in da na ta način onemogoči sporazum z demokratimi. Razum tega se trdi, da je Protic voljan dati Smidlinemu klubu še nadaljnje portfelje. V slučaju, da neprideljeni poslaneci Smidlinove skupine stopijo v vlado, bi si zagotovil Protic kvorum v Narodnem predstavništvu in si vrhu tega včvrstil svojo vlado, ki bi imela stalno večino. Poslanici Smidlinove skupine pa te taktike ne odobrujejo in zahtevajo, da se v interesu države stvari koncentracijska vlada.

PAŠIĆ PRIDE V BEOGRAD.

Beograd, 12. marca. Te dni se pričakuje v Beograd prihod Nikolaja Pašića. V nekaterih krogih se to komentira na ta način, da bi postal Pašić ministrski predsednik v slučaju koncentracijske vlade. Toda to je malo verjetno in v parlamentarnih krogih se trdi, da pride Pašić v Beograd edino iz tega razloga, da dobije informacijo za definitivno rešitev jugoslovanskega vprašanja. Na konferenco poslanikov v Rim bosta pozvani tudi naša delegata Pašić in Trumbić.

VOLITVE NA HRVATSKEM.

Zagreb, 12. marca. Po doseljih vseh izvoljenih v Belovarju 24. zastopnikov, od katerih so dobili hrvatski zastopničji, 17 zastopnikov, socijalni demokrati 3, radikalci 2 in demokrati 2. V Sisku je izvoljenih po 7 socialistov, zajedničarjev in demokratov in 3 komunisti. V Osjeku so zmagali komunisti, ki so dobili 20 zastopnikov. Hrvatska zajednica 7, radikalci 4, klerikalci 3, trgovci in industrijalci (demokrati) 3; razen tega so dobili demokrati 2 zastopnika in hišni lastniki enega.

Gospodarske vesti.

— Zvišanje cen poljskih pridelkov na Češkom. Praga, 11. marca. V zadnjem sej ministrskega sveta se je sklenilo, da se zvišajo cene poljskim pridelkom za 100 odstotkov. Tako bo veljal 1 m³ sladkovne pese sedaj 30 K. dosegi se bo podražila tudi cena sladkorja in drugih živil.

Društvene vesti in prireditve.

Centralno vodstvo slovenske organizacije vojnih invalidov sklicuje dne 14. t. m. ob pol 9. dopoldne v dvorani Ljubljanske doma javni invalidni shod s sledenim dnevnim redom: 1. Otvritev shoda. 2. Vabilo delegatov za mednarodni komitet v Parizo. 3. Razstoterstvi. Ker je zadetek zelo važen, se prosi za obilno udeležbo. Centralni odbor.

Povsod drukčno »Zdravje v Tacnu pod Smarino goro ima v nedeljo, dne 14. t. m. popoldne ob 16. uri ustavljeno občini zbor pri g. Francu Travnu v Tacnu.«

Cevljarski mojstri v Ljubljani in v okolici, ki niso pri produktivni zadružbi, bodo imeli v nedeljo ob 14. (2. ur) popoldne pri »Zlati ribi« sestanek, da se pogovore o skupni dobavi blaga in suravn. Dve tretjini je takih mojstrov in če hočemo dobiti zaseženo usnje, se moramo združiti. Pristop imajo tudi trgovci in ročni dobaviteli usnja. Udeležba je vredna sklicatelj.

Zadruga kraljevčev, kraljevčev in medstrijni v kraljevčevi v Ljubljani, katera je bila dne 8. marca, je v polnem obsegu izkazala napredok tega obrta. Udeležili so se le živenci in mrtvenci, izmed katerih je dobit bil en učenec g. Fr. Kreča, prvo nagrado, druga dva učenca drugo nagrado, isto tako g. Šega. Prekel in Wardian prvo, druge učenke so dobiti drugo darilo, s tem se je dokazalo, da omenjeni lastniki teh delnic se potrudijo za naraščaj boljšega predstavnikov tega obrta, kar se tudi zeli v druzi delavnicam isto tako.

Poizvedbe.

Mlada kočka se je zatekla nemakom iz Gledališke ul

Vakto količine špirita (goriljivega), kička, kupi tovarna lesnih izdelkov v Zg. Gamelinah nad Ljubljano. 1886

Prodasta se 2 lepi elegantni napoi pokrati kočji Naslov pove upravninštvo Slov. Naroda. 1887

Velika gospodarska ali komercijska izdelava se prodaja Kje, pove upravninštvo Slov. Naroda. 1883

Išče se učenka za papirno trgovino. Kje, pove upravninštvo Slovenskega Naroda. 1819

V najglobokejši žalosti naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da se je naš nad vse Ljubljeni soprog, oče in brat, gospod

Josip Bevc

magistratni sluga in hišni posetnik

dne 8. sušca ponesrečil na Dolenskem pri Radecah v starosti 47. let. Truplo se prepele v Ljubljano.

Pogreb se vrši jutri v soboto dne 13. marca t. l. ob 1/2 4 ur iz Kapelice Sv. krištofa na pokopališču k Sv. Križu.

Bodi mu ohranjen blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 11. sušca 1920.

Žaljujoči ostali.

Zahvala.

Vsem, ki so delili našo neutolažljivo bolest ob smrti našega blagega, presčno ljubljenega sina, gosp.

Feri Kolmana

katerega nam je ugrabila neizprosna usoda v njegovih najlepših letih, izrekamo najsrcejšo zahvalo. Iskreno se zahvaljujemo tudi gospodu dr. Avramoviču za njegov res požrtvovalen trud in čast. gospodru župniku za njegove tolažljive obiske tekom dolgotrajne bolezni, kakor tudi vsem, ki so rajnika tako obilno obdarovali s cvetjem in ga spremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Žaljujoča rodbina Kraškovič.

Osnovni čisto domaći kapital popolno vplačan

u zl. din. 2,500.000—

Rezervni fondi po knjiženju

u zl. din. 9,885,283—

Današnja vrednost rezervnih fondov iznša preko

v zlatu dinarjev

20,000.000—

Kdo se večja množina dobro ohranja nih zabojev. Ponudbe na II & K poleti predst. Štev. 27. Ljubljana 1889

Hanizi interurbani telefonični aparati, dobro ohranjen, traži se za kupiti. Ponudbe na upravninštvo Slovenskega Naroda pod Šifro »Telefon 1889.

Kot Magnifikata ali predstavljata

želi vstopiti v teh posilih izvežbanu gospodinju. Cenene ponudbe na Anoncni zavod Drago Beseljak. 1882

Za takoj dveh hit in za razširjenje tega in se lše takoi posorijo 60.000 in 100.000 kron proti ugodnim pogojem ter vkl. jibgi na prvo mesto. Ponudbe se prosijo na upravninštvo Slov. Naroda pod »ugedno resilo 16. 8.

Uradnik, izvežban v mlinski stroki in s praksjo v močnati trgovini se takoi sprejme. Pismene ponudbe na predložiti ravnateljstvu Žitnega zavoda v Ljubljani.

Čevljarski mojster sprejme traino na dom. Naslov nove upravninštvo Slov. Naroda. 1841

V tovarni lesnih izdelkov v Zgornji Gamelinah nad Ljubljano se sprejme proti dobrimi plači več mizarjev, stolarjev, parketnih delavcev, dal e 1 mizarški preddelavec, 1 žagar. Hranilo in stanovanje preskrbi podjetje.

• Ekonom •

(oženjen brez otrok) z dolgoletno praksjo, želi primernega mesta. Več je slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika, ter verzian v poljedelstvu čebelarstvu, živinoreji in gozdarstvu. Dopise se prosijo pod: »Energični ekonom« na anončno ekspedicijo Al. Matetič, Ljubljana Kongresni trg 3. 1849

Cigaretni papir sledete vrste:

Golub, Club, Attache Tabu Vergo, Abadie in Samur pripadajo na dobelo:

URANUS-PAPIRNIČA Ljubljana Mestni trg. 11.

Hlode (krlje)

deske, trame, kostanjev les, gozdove in ogle iz mehkega in trdrega lesa, kupni po najvišji ceni vsake množino družba Impex v Ljubljani, Krakev trg 10. 1333

Bančni zavarovalni zavod

Beogradsko Zadruga A. D.

osnovana 1882. leta

Centrala: v Beogradu (lastna palača) vogal Karadjordjeve, Hercegovske in Travničke ulice.

Filijalka za Hrvatsko, Slavonijo, Medjimurje in Prekmurje v Zagrebu.

Filijale: Zagreb, Skoplje, Solun in v osnutku v Sarajevu, Ljubljani in Novem Sadu. — Glavna zastopništva po županijah.

Osnovana 1882. leta od prvih narodnih ljudi **Današnja uprava** je v rokah najodličnejših predstavnikov našega naroda. Predsednik je g. Luka Čelovič, trgovec in veliki borec za naše narodno ujedinjenje. **Clini upravnega odbora so:** g. Ljuba Davidović, predsednik ministra, Kosta Stojanović, minister na razpoloženju sedaj vladni delegat na mirovni konferenci, Obrad Blagojević, advokat, Mihajlo Marjanović, podpredsednik občine beogradske, Todor Gjurić, trgovec in Vlada Marinković, trgovec.

Clini nadzornega odbora so: Todor Mijailović, veletržec, Kosta Glavinić, bivši minister z sedaj komisar privilegovane Narodne banke, dr. Bogdan Gavrilović, profesor univerze, dr. Nikola Vulić, profesor univerze, in Živojin Paunović, trgovec.

Vrednosti rezervnih fondov sestoe iz: akcij privilegovane Narodne banke za kraljevstvo SHS, državne rente in obveznice; lastne palače v ulici Karadjordjevi, Hercegovske, Zvorničke, od kajih je v eni največji in najmodernejši hotel »Bristol«; veliko nepremično imetje na Kazališnem trgu v Beogradu; hotel »Sloboda« v Skopiju; lastna tvornica stekla v Paraćinu — vse to reprezentira dannačno prednost preko

20,000.000 dinarjev v zlatu ali preko 150,000.000— kron.

Bavi se stemile zavarovanji:

zavarovanja proti škodam požara in strele (zgradeb, pohištva, štacunskega blaga, stavbnega materiala in lesa, vseh industrijskih podjetij kakor žag tvornic, milinov, in obče vsa zavarovanja te vrste).

živilenska zavarovanja in to: za slušaj smerti in doživetja, dote ženski a kapitala moški deci, rasna kombinovana zavarovanja; **zavarovanja proti nezgodam ali nesrečnim slučajem,** kakor: pri podnincih ali korporacijah pri tvorniških in drugih delavcih.

zavarovanja proti škodi vloha, kakor pohištva, blaga in ostalih vrednosti.

Vse to prevzema najkulantnejše in po najpovoljnjejših premijskih stavkih. Iščejo se zaupni in marljivi krajevni zastopniki ter zastopniki za vodstvo glav. zastopstva po županijah.

Vsa obvestila daje radovljeno:

Filijalka Beogradsko Zadruge v Zagrebu

Dalmatinska ulica štev. 5.

SLOVENSKI NAROD, dne 13. marca 1920.

Gradiško vino 60 hl 1919 za K 16— na prodaj Zveznik in drug. Celje.

Proda se ročni vozil na 4 kolesih Poizve se: Žredecova vas 66. 36. 1902

Kontrolistka s praksjo, stenografinja, stenotipa, dobra računalica z lepo plave se takoj sprejme. Ponudbe na zahtevu plače in sliko ū poleti predst. 112 1901

Profesur (realist), dober metodik, išče se: Ponudbe pod »Realist 1898« na upravninštvo Slov. Naroda. 1908

Prodan: kostum pepita, parkrat nošen, predvino blago, 800 K, plasc pepita 400 K, pletena jopa, nova 170 K. Kje, pove uprav. Slov. Naroda. 1908

Proda se iz opeke zidan baraka na Tržaški cesti. Ponudbe na Anoncni zavod Drago Beseljak Ljubljana, Cankarjevo nab. 5. 1924

Prodaja se juridische kajige n skripta za I. drž. izpit. Naslov nove A ončni zavod Drago Beseljak. Ljubljana, Cankarjevo nab. 5. 1925

Klavir ali pianino se lže v dajem za takoj. Pismene ponudbe na Keler, avstrijsko zastopništvo, Turški trg 4. 1922

Proda se 30 stolov iz trdega lesa, priravnih za gospodinstvo, posebno za vrt. Naslov pri upravninštvo Slov. Naroda. 1913

Izjava. S tem izjavljam podpisana, da mi podelita nobenih dolgov, katere bi delal kdorkoli na mene imo. V Ljubljani, 11. marca 1920.

Marija Lipovž, blagajnica v kavarni »UNION« 1923

ADRIA vanilijov sladkor, Adria pršek za pečivo, Adria čaj v zavitkih, sladno kavo (knaip) francosko žganje in Simbol, čistilo za kovine, nudi IZDELKI ADRIA (P. Šibenik) Ljubljana, Gospodska ulica 16. Sprejme se zastopnik za Dolensko 1920

Karbono kislino rjave, 60%, v sodik za tehnično in sanitetno vpravo ima v zalogi

„Petrolejska družba“ v Mariboru.

Sto vagonov

nemške jedilne soli na ladiah vlačilkah, na Dunaju dobavna se proda. Ravno tako se proda tudi večja mzožina kolotočne jedilne soli vsak čas. Ponudbe je nasloviti na Herman Reiningher, Wr. Menstadt, Austria, Kollonitschgasse Štev. 12.

Najstarejša in prva domaća ustanova za zavarovanje. Izplačala je do konca septembra 1919.:

v živilenkem odseku:

din 3,220.546-46

v požarnem odseku:

din. 850.129-84

v odseku nesrečnih slučajev:

din. 42.949.35

Rudniki!

Mlad, zdav, energičen nadzornik s 6 letno jamsko praksjo, rudarsko solo, z dobrim sprčevalom in službe kot nadzornik, merič ali pri manjšem premogokopu kot oblastodvodja. Naslovnost po dogovoru. Cenj. doleti nod: »Energet 1906« na upravninštvo Slov. Naroda. 1906

Kot tehnični svetovalec in nadzornik

se priporoča strokovnjak za velika in mala podjetja zelzne, jeklene in kovinske stroke. Osnutki za postavitev tovarni in t. d. F. Beguš, tovarški ravnatelj, Krelec, Koroshe. 1877

1900